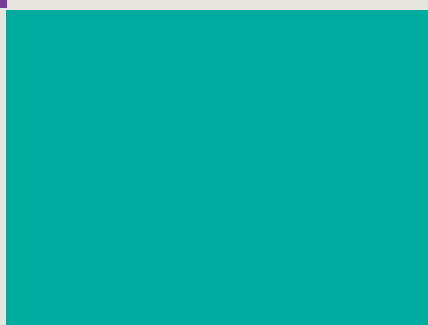

Exploateringskontorets handlingsplan: Uppföljning av miljömålet "Giftfria varor och byggnader" allmän platsmark

Stockholms
stad

Stockholms stad ska vara pådrivande i utvecklingen av en hållbar stadsutveckling genom sitt eget agerande och genom att samarbeta med andra aktörer. Av stadens miljöprogram framgår sex inriktningsmål;

1. Miljöeffektiva transporter
- 2. Giftrika varor och byggnader**
3. Hållbar energianvändning
4. Hållbar användning av mark- och vatten
5. Miljöeffektiv avfallshantering
6. Sund inomhusmiljö

(Stockholms miljöprogram 2012-2015)

För att förtydliga målområdet 2, Giftrika varor och byggnader, har staden tagit fram Kemikalieplanen 2014-2019 som ska verka för ett Giftfritt Stockholm 2030. Kort uttryckt innebär miljömål 2 att ställa krav relaterade till målet *Giftrika varor och byggnader* och följa upp dem för anläggningar på stadens mark. Det är Exploateringsnämndens uppdrag att tillämpa krav relaterade till Kemikalieplanen, och att följa upp dem, för anläggningar på stadens mark.

Uppföljning av miljömålet "Giftrika varor och byggnader"

Den här handlingsplanen visar hur vi ska tillämpa Kemikalieplanen i vår praktiska verksamhet. Handlingsplanen fungerar som ett tillägg till gällande avtal fr.o.m. 1a juli 2015 för all ny projektering och entreprenad (Projektering och entreprenad påbörjad innan 1a juli 2015 påverkas inte av detta tillägg).

I och med detta tillägg kommer staden ställa krav och följa upp materialval vid planering, projektering och byggande av allmän platsmark. Uppföljning av materialkraven kommer att ske i **tre faser** i projekten: vid framtagande av systemhandling, bygghandling och i genomförandet.

1. Vid framtagande av systemhandlingar

Vid framtagande av systemhandlingar ska materialkraven beaktas för anläggningar på stadens mark utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015 och Stockholms stads Kemikalieplan 2014-2019. Se materialkrav för allmän platsmark nedan. Avvikelse från dessa krav ska alltid granskas och godkännas av miljöenheten.

2. Vid framtagande av bygghandling

I förfrågningsunderlaget ska exploateringskontorets beställare ställa krav på att projektören redogör för föreskrivna kemiska produkter och fasta byggvaror projekterade för produktion i enlighet med riktlinjerna för rapportering och materialkrav beskrivna nedan.

Vid framtagande av bygghandling ska byggprojektledaren delge miljöenheten om avvikelser gjorts från materialkrav för allmän platsmark beskrivna nedan

Avvikelse från riktlinjer för materialkrav och rapporteringsrutiner ska alltid granskas och godkännas av miljöenheten.

3. Vid genomförande av entreprenad

I förfrågningsunderlaget ska exploateringskontorets beställare ställa krav på att entreprenörer redogör för föreskrivna kemiska produkter och fasta byggvaror som ska användas i produktionen enligt riktlinjerna för rapportering beskrivna nedan.

Vid slutbesiktning ska exploateringskontorets byggprojektledare överta entreprenörens loggbok där det ska redogöras för föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta byggvaror i produktion enligt riktlinjer för rapportering beskrivna nedan. På så sätt får staden en dokumentation över vilka produkter och ämnen som använts och byggts in i konstruktionen. Avvikelse från riktlinjer för materialkrav och rapporteringsrutiner ska alltid granskas och godkännas av miljöenheten.

Ansvarsfördelning "Vem gör vad"?

Byggprojektledare hos exploateringskontoret:

- Läger upp givet projekt i Byggvarubedömningen och bjuder in relevanta aktörer internt och externt.
- Ställer krav på att projektör/entreprenör redogör för föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta byggvaror i produktion i enlighet med krav på projektör/entreprenör beskrivna i detta dokument.
- Ställer krav på att projektör/entreprenör tillhandahåller sin digitala loggbok för stadens uppföljningsarbete.
- Delger projektör/entreprenör lathund för uppföljning av miljömålet "Giftfria varor och byggnader" – allmän platsmark.
- Delger miljöenheten om avvikelser gjorts från materialkrav för allmän platsmark beskrivna i detta dokument.

Projektör:

- Redogör för föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta byggvaror i produktion i enlighet med krav på projektör/entreprenör beskrivna nedan.
- Redogör för exploateringskontorets beställare när avvikelser gjorts från materialkrav för allmän platsmark beskrivna nedan.
- Redogör för hur kvalitén i arbetet säkerställs inom de egna ansvarsområdena. Detta kan t ex göras genom att en miljöansvarig med relevant kunskap utses i er organisation i syfte att säkerställa att ställda krav följs, dokumenteras och redovisas.

Exploateringskontorets miljöenhet:

- Granskar och godkänner avvikelser som gjorts från materialkrav för allmän platsmark beskrivna nedan.
- Reviderar och utvecklar handlingsplan och lathundar vid behov
- Arrangerar informationstillfällen kopplade till BVB vid behov
- Är exploateringskontorets kontakt med Kemikaliecentrum

Krav på projektör

Projektören redogör för hur kvalitén säkerställs inom ansvarsområdena nedan. Detta kan göras genom att meddela beställaren namnet på den person i er organisation som har relevant kunskap och som är ansvarig för att säkerställa att ställda krav följs, dokumenteras och redovisas. Föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta byggvaror i produktion skall redogöras för i en digital loggbok. Innehållskriterierna i den digitala loggboken skall redogöras för i enlighet med Byggvarubedömningen.

a. Loggboken ska innehålla information om:

- typ av vara,
- varunamn,
- innehållsdeklaration (BVD), och
- tillverkare.

b. Loggboken skall innehålla skriftlig information kopplad till varje avvikelse, då ämnen föreskrivs alt. används som inte är accepterade enligt Byggvarubedömningen. Det ska även framgå varför de godkänts. Observera att avvikelser rapporteras skriftligen till exploateringskontorets byggprojektledare genom att översända ifyllt avvikelseblankett. Därefter skall exploateringskontorets miljöenhet godkänna avvikelsen innan denna kan redogöras för i loggboken. Ej godkända avvikelser kan inte tas upp i loggboken.

c. I loggboken ska framgå mängden återanvända byggvaror och andel återvunnet material.

Materialkrav för allmän platsmark

Utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015 och Stockholms stads Kemikalieplan 2014-2019 ställs följande materialkrav för anläggningar på stadens mark:

1. Föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta byggvaror i produktion ska klara innehållskriterierna enligt Byggvarubedömningens klassificering *rekommenderas eller accepteras* (innehåll).

2. Ämnen som i Stockholms stads Kemikalieplan 2014-2019 beskrivs som utfasningsämnen ska uteslutas i byggvaror (material och kemiska produkter) för användning i produktion. Se kapitlet *Planens funktion och inriktning i kemikalieplanen*.

Ämnen som ingår i denna kategori är:

- *CMR-ämnerna (cancerogena, mutagena eller reproduktionsstörande ämnen)*
- *PBT- och vPvB-ämnerna (persistenta, bioackumulerande och toxiska ämnen, samt mycket persistenta och mycket bioackumulerande ämnen)*
- *Hormonstörande ämnen*
- *Ozonnedbrytande ämnen*
- *Särskilt farliga metaller (kadmium, kvicksilver, bly och deras föreningar)*

Ämnen som i kemikalieplanens kapitel *Planens funktion och inriktning* beskrivs som prioriterade riskminskningsämnen begränsas i byggvaror (material och kemiska produkter) som används i produktion.

Ämnen som ingår i denna kategori är:

- *CMR-ämnerna*
- *Potentiella PBT- och vPvB-ämnerna (persistenta, bioackumulerande och toxiska ämnen, samt mycket persistenta och mycket bioackumulerande ämnen enligt REACH bilaga XIII)*
- *Ämnen med mycket hög akut giftighet*
- *Allergiframkallande ämnen*
- *Ämnen med hög kronisk giftighet*
- *Miljöfarliga ämnen och ämnen med långtidseffekter i miljön*

3. Användning av följande material ska dokumenteras:

- Ämnen klassade som hormonstörande (endocrine disruptor) enligt SIN-listan.* se länk i rutan nedan*
- PVC och andra halogenerade material*
- Zink, i konstruktioner som medför utsläpp till mark och vatten*
- Koppar, utom i slutna system*
- Nanomaterial enligt SIN-listan.* se länk i rutan nedan*

4. Träprodukter ska komma från dokumenterat hållbart skogsbruk enligt följande prioritering:

- FSC-/PEFC-märkt trä*
- Träprodukter med annan dokumentation som styrker att produkten kommer från hållbart skogsbruk*
- Om träråvara med dokumenterat hållbart ursprung inte funnits tillgängligt ska de åtgärder som genomförts för att försöka få fram produkter av hållbar träråvara dokumenteras.*

5. Träkonstruktioner ska utföras enligt följande prioritering:

- Konstruktivt träskydd, (konstruktion som innebär att impregnerat trä undviks)*
- Termiskt behandlat trä*
- Behovsstyrt val av träskyddsklass där valet ska motiveras och vald klass ska anges.*

6. Jungfruligt naturmaterial (grus, sand och singel) ska användas i så liten utsträckning som möjligt.

Referensdokument

Byggvarubedömningen;

<http://www.byggvarubedomningen.se>

Kemikalieplanen 2014-2019;

<http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1737287>

SIN-listan;

<http://www.chemsec.org/what-we-do/sin-list>

Har du frågor och vill veta mer?

Funktion.miljoenheten.expl@stockholm.se